

0100/817/1/2501489 - sonli
KO'CHMAS MULK (OBYEKT)INI SUG'URTALASHNING KOMBINATSIYALASHGAN
BOSH SHARTNOMASI

Toshkent shahri

“31”-07 2025-yil

O'zbekiston Respublikasi sug'urta faoliyatini tartibga solish bo'yicha vakolatli davlat organi tomonidan 2022 yil 22 oktyabr sanada berilgan 049696-sonli litsenziya asosida faoliyat yurituvchi **“KAPITAL SUG'URTA” AJ**, keyingi o'rinlarda **“Sug'urtalovchi”** deb nomlanuvchi, Ustav asosida faoliyat yurituvchi Bosh direktor X.A.Bo'riho'jayev bir tomondan shuningdek, **AT “ALOQABANK”** keyingi o'rinlarda **“Naf oluvchi”** deb nomlanuvchi, Ustav asosida ish yurituvchi Boshqaruv Raisi K.N.Irisbekova ikkinchi tomondan birgalikda **“Tomonlar”**, alohida hollarda **“Tomon”** deb yuritiladi, ushbu Ko'chmas mulk (ob'ekt)ini sug'urtalashning kombinatsiyalashgan Bosh shartnomasini (keyingi o'rinlarda **“Shartnoma”** deb yuritiladi) quyidagi shartlar bo'yicha tuzdilar:

1. UMUMIY QOIDALAR

1.1. Mazkur Shartnomada nazarda tutilgan shartlar va/yoki qo'shimcha kelishilgan shartlar, ushbu Sug'urta shartnomasining ajralmas qismi bo'lgan istisnolar va ilovalarga muvofiq sug'urta tovonini/ta'minotini amalga oshirish majburiyatini olgan holda mulk huquqi, egalik huquqi, foydalanish, tasarruf etish (mulkni sug'urtalash) bo'yicha yo'qotilish yoki shikastlanish tavakkalchiligidan sug'urtalash mazkur Shartnomaning predmeti bo'lib, Sug'urta qildiruvchi sug'urta mukofotini mazkur Shartnomada belgilangan miqdor va shartlarda to'laganda, Sug'urtalovchi Shartnomada keltirilgan sug'urta hodisasi ro'y berganda Sug'urta qildiruvchiga, Naf oluvchiga sug'urta tovonini mazkur Shartnomada belgilangan tartibda va hajmda qoplashni o'z zimmasiga oladi.

1.2. Shartnomada ko'rsatilgan mulkka (sug'urta predmetiga) egalik qilish, undan foydalanish, uni tasarruf etish bilan bog'liq bo'lgan Naf oluvchining ushbu Shartnomada nazarda tutilgan sug'urta hodisasi yuz berganda uning yo'qotilishi (nobud bo'lishi) yoki shikastlanishi oqibatida Naf oluvchining mulkiy manfaatlari mazkur Shartnomaning sug'urta ob'ekti hisoblanadi.

1.3. Sug'urta qildiruvchi mazkur Shartnoma shartlariga muvofiq ishlab chiqilgan ommaviy oferta shaklidagi shartnoma (1-ilova) bilan tanishib rozilik bildirgan holda ommaviy oferta shaklidagi elektron arizani (2-ilova) sug'urtalovchining dasturiy ta'minotiga yuborish orqali shartnoma tuzadi.

2. ASOSIY TUSHUNCHALAR

2.1. Shartnomada qo'llanilgan asosiy tushunchalar quyidagi ma'nolarga ega:

Sug'urta ob'ekti - Sug'urta qildiruvchining kredit shartnomasi bo'yicha Ko'chmas mulk (ob'ekt) garovga qo'yilguniga ma'lum muddatga qadar grafik bo'yicha kredit summasini so'ndirishi bilan bog'liq pullik majburiyatini bajarishga qobiliyatsizligi hamda Ko'chmas mulk (ob'ekt)ga sug'urta hodisasi natijasida yetkazilgan zararni qoplab berish bilan bog'liq mulkiy manfaatlari hisoblanadi.

Sug'urta sub'ektlari - Sug'urtalovchi hamda Shartnomaning ajralmas qismi hisoblangan Ariza-anketada Sug'urta qildiruvchi va Naf oluvchi (bank) sifatida ko'rsatilgan - huquqiy shaklidan qat'iy nazar yuridik shaxslar hamda mehnatga layoqatli jismoniy shaxslar.

Sug'urta qildiruvchi (Qarz oluvchi) - kredit mablag'lari evaziga Ko'chmas mulk (ob'ekt)ni xarid qiluvchi hamda Sug'urtalovchi bilan sug'urta shartnoma/polisini tuzgan, ariza-anketada kelishilgan sug'urta mukofotini to'lovchi va Sug'urtalovchi bilan aniq sug'urta munosabatlariga kiruvchi yuridik yoki jismoniy shaxs.

Sug'urta polisi - mazkur sug'urta shartnomasining ariza-anketasiga asosan Sug'urta qildiruvchi tomonidan sug'urta mukofoti to'langandan so'ng beriladigan, sug'urta shartnomasining tuzilganligini va sug'urta shartnomasi bo'yicha Sug'urtalovchining majburiyatlari kuchga kirganligini tasdiqlovchi hujjat.

Sug'urta summasi - kredit shartnomasi bo'yicha kredit summasi qismiga teng bo'lgan pul mablag'lari miqdori, Ko'chmas mulk (ob'ekt) bo'yicha esa uning xarid qiymati miqdorida bo'lib, sug'urta hodisasi ro'y berganda Sug'urtalovchi majburiyati hajmining chegarasi hisoblanadi.

Sug'urta qoplamasi - Sug'urta qildiruvchi/Naf oluvchiga sug'urta hodisasi ro'y berishi oqibatida yetkazilgan zararni Sug'urtalovchi tomonidan sug'urta summasi doirasida qoplab berilishi.

Sug'urta mukofoti - Sug'urta qildiruvchi tomonidan ariza-anketada kelishilgan muddat va shartlarda to'lab berishi shart bo'lgan sug'urta haqi.

Sug'urta muddati – sug'urta polisi bo'yicha sug'urta javobgarligining amal qilish davri.

Ko'chmas-mulk (ob'ekt) - quruvchi tashkilot tomonidan yangi qurilgan (qurilganiga uch yildan oshmagan) ko'chmas mulklar (ko'p qavatli turar va noturar joylar, kvartiralar) Ariza-anketada to'liq ma'lumotlar ko'rsatiladi.

Ommaviy oferta shaklidagi ariza (ariza-anketa) – Sug'urta qildiruvchi/Qarz oluvchi tomonidan taqdim etilgan sug'urta ob'ekti, Kredit shartnomasi hamda Sug'urta qildiruvchi/Qarz oluvchi to'g'risidagi ma'lumotlar bo'lib, ushbu ma'lumotlar Sug'urtalovchi tomonidan qabul qilingandan va sug'urta mukofoti to'langandan so'ng aniq bir Sug'urta qildiruvchi/Qarz oluvchiga beriladigan sug'urta polisining ajralmas qismi bo'lgan hujjat;

JFODLTMVOQQTM - jinoiy faoliyatdan olingan daromadlarni legallashtirish, terrorizmni moliyalashtirish va ommaviy qirg'in qurolini tarqatishni moliyalashtirish;

Yagona avtomatlashtirilgan axborot tizimi (Yagona tizim) – manfaatdor vazirliklar va idoralarning axborot tizimlari va markaziy ma'lumotlar bazalari, jismoniy va yuridik shaxslar markaziy ma'lumotlar bazalari bilan integratsiyalashgan sug'urta bozori ma'lumotlarini hisobga olish va iste'molchilarga elektron sug'urta xizmatlarini ko'rsatish imkoniyatini ta'minlovchi yagona tizim.

3. SUG'URTA HODISALARI

3.1. Sug'urta muddati davomida quyidagilar sodir bo'lsa sug'urta hodisasi hisoblanadi:

3.1.1. Sug'urta davri mobaynida quyida keltirilgan sabablarga ko'ra yuz bergan va Bankka o'z vaqtida to'lovlarni amalga oshirish majburiyatlarining buzilishiga sabab bo'lgan hodisalar:

a) Kredit shartnomasi bo'yicha to'lovlar jadvalida ko'rsatilgan to'lovlarni belgilangan muddatdan kechiktirish va summani 90 (to'qson) kalendar kundan ortiq muddatga kechiktirib to'lash (to'lamaslik);

b) Kredit shartnomasi bo'yicha to'lovlar jadvalida ko'rsatilgan to'lovlarni belgilangan muddatdan kechiktirish va Sug'urtalovchi tomonidan birinchi sug'urta hodisasi bo'yicha sug'urta to'lovni to'langandan keyin summani 90 (to'qson) kalendar kundan ortiq muddatga kechiktirish (bu davrga birinchi sug'urta hodisasida hisobga olinadigan 90 (to'qson) kunlik davr qo'shilmaydi). Bunda, kredit "qoniqarsiz" deb e'tirof etiladi;

d) Qarz oluvchining bankrotligi yoki to'lovga layoqatsizligi.

3.1.2. Sug'urta qildiruvchining kredit shartnomasi bo'yicha sotib olingan Ko'chmas mulk (ob'ekt) tegishli kadastr tashkiloti tomonidan kadastr hujjatlari rasmiylashtirilganidan so'ng uning yo'qotilishi yoki shikastlanishi (shu jumladan santexnika vositalari oqibatida), o'g'irlik sodir etilishi, yong'in, portlash, buyumlarning zarbasi, uchinchi shaxslarning noqonuniy harakatlari va tabiiy ofatlar natijasida yuz bergan jismoniy yo'qotilishidan yoki shikastlanishidan bevosita zararlarni qoplab beradi.

3.2. **Barcha holatlarda ham quyidagi hodisalar natijasida yuz bergan zarar to'lab berilmaydi:**

3.2.1. Sug'urta qildiruvchi yoki Naf oluvchining sug'urta hodisasi yuz berishiga qaratilgan qasddan qilgan harakatlari;

3.2.2. Sug'urta qildiruvchi tomonidan sug'urta hodisasi alomatlariga ega holatlar bilan

to'g'ridan-to'g'ri bog'liqlikda bo'lgan noqonuniy harakatlarni sodir etishi;

3.2.3. Sug'urta qildiruvchiga har qanday turdagi alkogol, dori preparatlari, narkotik yoki toksik moddalarning ta'siri (bu shifokorning ko'rsatmasiga asosan, uning nazorati ostida va yo'riqnomasi bo'yicha qilingan holat bundan mustasno), shuningdek – Sug'urta qildiruvchi tomonidan alkogol, narkotik yoki toksik moddalar ta'sirida mast holatda Ko'chmas mulk (ob'ekt)ga zarar yetkazish;

3.2.4. Sug'urta qildiruvchining o'z joniga qasd qilishi (o'z-o'zini o'ldirishga suiqasd qilishi) oqibatida kreditni so'ndirmasligi. Uchinchi shaxslarning noqonuniy hatti-harakatlari bilan Sug'urta qildiruvchini o'z joniga qasd qilish (o'z-o'zini o'ldirishga suiqasd qilishi) darajasigacha yetkazish holatlari istisno hisoblanadi;

3.2.5. Sug'urta qildiruvchining uchuvchi apparatlarda uchishi, uni boshqarishi, uning professional uchuvchi tomonidan boshqariladigan fuqaro aviatsiyasiga tegishli samolyotda passajir sifatidagi parvozi bundan mustasno;

3.2.6. Sug'urta qildiruvchining har qanday turdagi xavfli sport turlari bilan shug'ullanishi (avto va motosport, parashyutdan sakrash, deltaplanerizm, tog'-chang'i sporti, alpinizm, tog' va suv turizmi, suv ostida suzish va shu kabilar).

3.3. Ushbu Shartnoma ko'rsatilgan Ko'chmas mulk (ob'ekt)ning yo'qolishi yoki shikastlanishi xavfini sug'urtalash bo'yicha hodisalar quyidagilar natijasida yuz bergan bo'lsa, sug'urta hodisalari, deb tan olinmaydi:

3.3.1. yadroviy portlash, radiatsiya yoki radioaktiv zaharlanish;

3.3.2. harbiy harakatlar, shuningdek, mashqlar va boshqa harbiy tadbirlar;

3.3.3. fuqarolik urushlari, turli ko'rinishdagi xalq qo'zg'olonlari yoki ish tashlashlar;

3.3.4. davlat organlari farmoyishiga ko'ra mol-mulknı musodara qilish, konfiskatsiya qilish, rekvizitsiya qilish, hisobga olish yoki yo'q qilish;

3.3.5. tabiiy ofat, yerosti yoki o'rmon yong'ini natijasida, agarda Shartnoma sug'urta ob'ekti joylashgan hududning mahalliy maxsus vakolatli organ (Gidrometeorologik xizmat, FVV, YXBB)lari tomonidan tabiiy ofatlar, yerosti va o'rmon yong'inlari yuz berishi xavfi mavjudligi haqida xabar berilganidan so'ng tuzilgan bo'lsa;

3.3.6. Sug'urta qildiruvchi tomonidan sug'urta ob'ektini ekspluatatsiya qilish va unga xizmat ko'rsatish bo'yicha me'yoriy hujjatlar va yo'riqnomalar talablariga qo'pol tarzda yoki jinoiy (maxsus vakolatli organlarning xulosalariga ko'ra) amal qilmaslik, shuningdek, ushbu ob'ektdan belgilangandan ko'ra boshqa maqsadlarda foydalanish;

3.3.7. maxsus tayyorgarlik ko'rmagan va tegishli ruxsatnomaga ega bo'lmagan shaxslar tomonidan sug'urta qilingan ob'ektlarni ekspluatatsiya qilish va ularga xizmat ko'rsatish;

3.3.8. sug'urta Shartnomasini tuzish vaqtida mol-mulkdagi mavjud bo'lgan nuqsonlar tufayli;

3.3.9. sug'urta tashkilotiga sug'urta ob'ekti haqida yolg'on ma'lumotlarni xabar qilish.

3.4. Ushbu Shartnoma bo'yicha quyidagi holatlar sug'urta hodisasiga kirmaydi:

3.4.1. Sug'urta qildiruvchi, Naf oluvchining, shuningdek, uchinchi shaxslarning ma'naviy zarari, boy berilgan daromad, faoliyatning (ishning) to'xtab qolishi, yo'qotilgan foyda va boshqa bilvosita va tijoriy yo'qotishlar, zararlar va harajatlari: jarimalar, sug'urta qilingan ob'ektni ta'mirlash vaqtida mehmonxonada yashash, safar harajatlari, tovarlarni yetkazib berish va xizmatlarni ishlab chiqish muddatlari va boshqalar bilan bog'liq yo'qotishlar;

3.4.2. sud chiqimlarini va advokat xizmatlarini to'lash bilan bog'liq zararlar, agar sug'urta Shartnomasida boshqa holatlar ko'zda tutilmagan bo'lsa;

3.4.3. Sug'urta qildiruvchi (Naf oluvchi)ning Ariza-anketada keltirilmagan Ko'chmas mulk (ob'ekt)ning shikastlanishi, yo'q qilinishi bilan bog'liq zararlar.

3.5. Umumiy istisnolar:

3.5.1. Sug'urtalovchi Sug'urta qildiruvchiga (Naf oluvchiga) sug'urta tovonini to'lashni rad etishga haqlidir, agar:

a) Sug'urta qildiruvchi (Naf oluvchi) mazkur shartnomada ko'zda tutilgan majburiyatlarni bajarmagan bo'lsa;

b) hodisa to'g'risidagi arizada Sug'urta qildiruvchi yoki uning vakili zararning sabablari va miqdori to'g'risida yolg'on ma'lumot ko'rsatgan bo'lsa, shuningdek, agar Sug'urta qildiruvchi yoki uning vakili hodisaning holatlarini yoki zararning miqdorini tasdiqlash uchun qalbakilashtirilgan hujjatlarni ko'rsatsa;

d) Sug'urta qildiruvchi yoki uning vakili zararning sabablari va miqdorini aniqlash uchun kerakli hujjatlarni taqdim etmagan bo'lsa.

3.5.2. Agar hodisa quyidagilar oqibatida yuzaga kelgan bo'lsa, Sug'urtalovchi sug'urta tovonini va sug'urta puli summasini to'lashdan ozod etiladi:

a) yadroviy portlash, radiatsiya yoki radioaktiv tarqalish ta'sir etishi;

b) harbiy harakatlar, manevrlar yoki boshqa harbiy chora-tadbirlar.

4. SUG'URTA PULI, SUG'URTA QIYMATI VA SUG'URTA MUKOFOTI

4.1. Har bir Qarz oluvchi bo'yicha sug'urta summasi Bank tomonidan taqdim etilgan va muayyan Sug'urta polisining ajralmas qismi bo'lgan Anketa-arizada ko'rsatilgan ma'lumotlar va axborotlar asosida belgilanadi.

4.2. Shartnomada barcha hisob-kitoblar O'zbekiston Respublikasining milliy valyutasi – so'mda amalga oshiriladi Sug'urta mukofoti Sug'urtalovchi va Sug'urta qildiruvchi/Qarz oluvchi bilan kelishilgan miqdorda to'lanadi. Sug'urta mukofotining miqdori Sug'urta summasiga nisbatan yillik 0.1 foizdan kam 1.0 foizdan ko'p belgilanishi mumkin emas.

4.3. Har bir alohida sug'urta polisi bo'yicha sug'urta summasi Kredit shartnomasi bo'yicha kredit summasining 125 (bir yuz yigirma besh) foizidan ko'p bo'lmagan summani tashkil qiladi.

4.4. Sug'urta qildiruvchi/Qarz oluvchi Ariza-anketani to'liq hajmda taqdim etgandan so'ng Sug'urta mukofoti 1 (bir) kun ichida to'lanishi kerak. Mablag'lar Sug'urtalovchining bank hisobvarag'iga to'liq kelib tushgan kun sug'urta mukofoti to'langan kun hisoblanadi. Sug'urta shartnomasi Yagona tizimda ro'yxatdan o'tkazilganidan va sug'urta mukofoti to'langanligi sug'urtalovchi tomonidan elektron tarzda tasdiqlanganidan so'ng sug'urta polisi Yagona tizim orqali avtomatik tarzda rasmiylashtiriladi.

5. SHARTNOMANING AMAL QILISHI VA BEKOR BO'LISHI

5.1. Ushbu Shartnoma nomuayyan muddatga tuzilgan. Shartnoma Tomonlarning maxsus vakolatga ega bo'lgan shaxslari imzolagan kundan kuchga kiradi. Sug'urtalovchining sug'urta tovonini to'lash bo'yicha javobgarligi sug'urta mukofoti (yoki uning birinchi qismi) Sug'urtalovchi bank hisob raqamiga kelib tushgan sanadan keyingi kunning 00.00 soatidan e'tiboran kuchga kiradi.

5.2. Sug'urta Shartnoma/Polisi quyidagi hollarda tugatiladi:

5.2.1. Sug'urtalovchining javobgarlik muddati tugaganda;

5.2.2. Sug'urtalovchi tomonidan Shartnoma/Polis bo'yicha majburiyatlarning to'liq hajmda bajarilganda;

5.2.3. Shartnoma/Polis bekor qilingan (muddatidan ilgari tugatilgan) taqdirda:

a) Sug'urta qildiruvchining yozma arizasiga binoan;

b) Sug'urta qildiruvchi tomonidan Shartnoma/Polis bo'yicha majburiyatlarning bajarilmaganligi tufayli;

d) O'zbekiston Respublikasi qonunchiligida ko'zda tutilgan boshqa hollarda.

5.3. Sug'urta Shartnoma/Polisi Sug'urta qildiruvchi tomonidan muddatidan oldin bekor qilingan hamda kredit shartnomasi bo'yicha barcha majburiyatlar Qarz oluvchi tomonidan muddatidan oldin bajarilgan taqdirda, sug'urta mukofoti sug'urta amal qilgan vaqtga mutanosib ravishda qolgan mablag'ni hamda Sug'urtalovchi tomonidan qilingan xarajatlar uchun 50 (ellik) foizi chegirib qolingan holda Sug'urta qildiruvchiga qaytarib beriladi (agar sug'urta Polisining amal qilish vaqtida sug'urta tovonini to'lovi amalga oshirilgan

bo'lsa, sug'urta mukofoti qaytarib berilmaydi).

5.4. Shartnoma/Polisni bekor qilish niyatlari haqida agar boshqa holatlar ko'zda tutilmagan bo'lsa, Sug'urta qildiruvchi va Sug'urtalovchi bir-birlarini sug'urta Shartnoma/Polisi tugatilishi kutilayotgan sanadan kamida 15 (o'n besh) kalendar kuni avval yozma ravishda ogohlantirishlari shart. Sug'urta Shartnoma/Polisi bildirishnomada Shartnoma/Polisning amal qilishi tugatiladigan kun sifatida ko'rsatilgan kunning 00.00 soatidan e'tiboran tugatilgan hisoblanadi.

5.5. Sug'urta Ariza-anketa rasmiylashtirilgan/tuzilgan vaqtdan e'tiboran, O'zbekiston Respublikasining amaldagi fuqarolik qonunchiligida ko'zda tutilgan asoslarda hamda quyida keltirilgan hollarda haqiqiy emas, deb topilishi mumkin:

5.5.1. Ariza-anketada ko'rsatilgan sug'urta mukofoti belgilangan vaqtda to'lanmasa;

5.5.2. Ariza-anketa sug'urta hodisasi yuz berganidan keyin rasmiylashtirilgan/tuzilgan bo'lsa;

5.5.3. Ariza-anketada keltirilgan sug'urtalangan mol-mulk jinoiy yo'l bilan topilgan, xatlangan, hibsdan yoki sud qarori asosida musodara etilgan bo'lsa;

5.5.4. Sud Shartnoma/Polisni haqiqiy emas deb topish to'g'risida qaror qabul qilgan bo'lsa.

5.6. Sug'urta Shartnoma/Polisi haqiqiy emas deb topilgan bo'lsa, sug'urta mukofoti Sug'urta qildiruvchiga Sug'urtalovchi tomonidan ishni olib borishga ketgan xarajatlarni chegirib qolingan holda qaytariladi, Sug'urta qildiruvchi va/yoki Naf oluvchiga to'langan sug'urta to'voni esa, bir oy muddat ichida Sug'urtalovchiga to'liq hajmda qaytarilishi lozim.

6. TOMONLARNING HUQUQ VA MAJBURIYATLARI

6.1. Sug'urta qildiruvchining huquqlari:

6.1.1. sug'urta Shartnomasi shartlariga ko'ra, sug'urta summasi doirasida, haqiqiy yetkazilgan zarar miqdorida sug'urta tovonini olish;

6.1.2. qonuniy asoslarda, boshqa huquqiy aktlar yoki Shartnomada mulkning saqlanishidan manfaatdor uchinchi shaxs (Naf oluvchi) foydasiga sug'urta Shartnomasini tuzish;

6.1.3. Sug'urtalovchi bilan kelishgan holda sug'urta Shartnomasi shartlarini o'zgartirish;

6.1.4. O'zbekiston Respublikasi qonunchiligida, ushbu Shartnoma va sug'urta qilish Qoidalarida ko'zda tutilgan boshqa huquqlardan foydalanish.

6.2. Sug'urta qildiruvchi/garovga qo'yuvchining majburiyatlari:

6.2.1. sug'urta Shartnomasi tuzilganda Sug'urtalovchiga xavf darajasini baholash va Sug'urtalovchi o'z zimmasiga javobgarlikni olishi uchun muhim bo'lgan shart-sharoitlarni tavsiflovchi barcha talab qilingan axborotni xabar qilish. Muhim deb, Sug'urtalovchining sug'urta Shartnomasini tuzish haqida yoki Shartnomaning mazmuni haqidagi qaroriga ta'sir o'tkazishi mumkin bo'lgan shart-sharoitlar hisoblanadi;

6.2.2. Sug'urtalovchiga sug'urta ob'ektiga taalluqli barcha tuzilgan yoki tuzilayotgan sug'urta shartnomalari haqida xabar qilish;

6.2.3. sug'urta mukofotini Shartnomada belgilangan miqdorda va tartiblarda to'lash;

6.2.4. zararining kelib chiqishi va xavf darajasining ortishining oldini olish uchun barcha maqbul ehtiyot choralari qo'llash;

6.2.5. sug'urtalangan ob'ektni ekspluatatsiya qilish va unga xizmat ko'rsatish bo'yicha me'yoriy hujjatlar va Yo'riqnomalar talablariga rioya etish, shuningdek ushbu ob'ektdan faqatgina to'g'ridan-to'g'ri belgilangan maqsadda foydalanish;

6.2.6. Sug'urtalovchiga xavf darajasining o'zgarishini keltirib chiqaruvchi barcha holatlar haqida xabar berish;

6.2.7. sug'urta shartlari o'zgarganda uch kun muddat ichida Sug'urtalovchiga sug'urta Shartnomasini bekor qilish yoki qayta rasmiylashtirish haqida yozma ravishda xabar berish;

6.2.8. Sug'urta shartnomasining amal qilish davrida Sug'urta qildiruvchi (Naf oluvchi) shartnoma tuzilayotganda sug'urtalovchiga ma'lum qilingan holatlarda yuz bergan, o'ziga

ma'lum bo'lgan muhim o'zgarishlar to'g'risida, agar bu o'zgarishlar sug'urta xavfi ortishiga jiddiy ta'sir ko'rsatishi mumkin bo'lsa, Sug'urtalovchiga darhol xabar qilishi shart. Sug'urta Shartnomasi (Polisi)da va Sug'urta qildiruvchiga berilgan sug'urta Qoidalarida ko'rsatilgan o'zgarishlar muhim deb hisoblanadi.

6.2.9. o'g'irlangan (yo'qolgan) sug'urtalangan mulk topilsa va Sug'urta qildiruvchi (Garovga qo'yuvchi)ga qaytarilsa yoki Sug'urta qildiruvchi (Garovga qo'yuvchi)ga o'g'irlangan (yo'qolgan) mulkning turgan joyi ma'lum bo'lsa, bu haqda zudlik bilan Sug'urtalovchiga xabar berish;

6.2.10. Sug'urtalovchi bilan oldindan kelishmasdan turib, sug'urtalangan mulkni ta'mirlash-qayta tiklash ishlarini amalga oshirmaslik;

6.2.11. sug'urta ob'ektiga nisbatan tergov yoki sud ishlari haqida zudlik bilan Sug'urtalovchiga yozma ravishda xabar berish;

6.2.12. mazkur Shartnomaning amal qilish davrida Sug'urta qildiruvchi (Naf oluvchi) mazkur Shartnoma tuzilayotganda Sug'urtalovchiga ma'lum qilingan holatlarda yuz bergan, o'ziga ma'lum bo'lgan muhim o'zgarishlar to'g'risida, agar bu o'zgarishlar sug'urta xavfi ortishiga jiddiy ta'sir ko'rsatishi mumkin bo'lsa, Sug'urtalovchiga darhol xabar qilishi.

Quyidagi o'zgarishlar muhim deb hisoblanadi: sug'urta ob'ektining joylashgan joyi (sug'urta qilish joy), faoliyat turi, moddiy – texnik boyliklar va xom ashyolarni saqlash sharoitlari, texnik jarayonlarning o'zgarishi, bino va inshootlarning konstruktiv xususiyatlarini o'zgarishi, yong'in va xavfsizlik signalizatsiyasini o'zgartirish, transformatorlar himoyasini o'zgartirish;

6.2.13. O'zbekiston Respublikasining amaldagi qonunchiligida, ushbu Shartnoma va sug'urta qilish Qoidalarida ko'zda tutilgan boshqa majburiyatlarni bajarish.

6.3. Sug'urta qildiruvchi/garovga qo'yuvchining sug'urta hodisasi yuz bergandagi majburiyatlari:

6.3.1. zararni kamaytirish va sug'urtalangan ob'ektni saqlab qolish uchun barcha amalga oshirilishi mumkin bo'lgan, shu jumladan Sug'urtalovchi tomonidan tavsiya etilgan choralarni ko'rish;

6.3.2. zarar aniqlangan daqiqadan boshlab, bu haqda zudlik bilan maxsus vakolatli organlarga ma'lum qilish va 72 soat ichida (bayram kunlarini hisobga olmagan holda) har qanday maqbul yo'l bilan (telefon orqali) Sug'urtalovchiga xabar berish;

6.3.3. xabar bergan kundan boshlab, 10 (o'n) ish kunidan kechiktirmagan holda zarar aniqlanganligi haqida yozma arizani (Sug'urtalovchi tomonidan belgilangan shakldagi) va 30 (o'ttiz) kalendar kuni ichida Sug'urtalovchi tomonidan talab qilingan hamda sug'urta Shartnomasi shartlariga ko'ra fakti tasdiqlash, zarar sababi va miqdorini aniqlash uchun zarur bo'lgan boshqa hujjatlarni taqdim etish;

6.3.4. Sug'urtalovchiga shikastlangan sug'urta ob'ektini ko'zdan kechirish yoki tekshirish, zarar sababi va miqdorini aniqlash uchun tergov ishlarini olib borishga imkon yaratib berish;

6.3.5. Sug'urtalovchining talabiga ko'ra sug'urtalangan ob'ektning nobud bo'lishi yoki shikastlanishi sababi va zarar miqdorini mulohaza qilish uchun zaruriy barcha ma'lumotlarni yozma ravishda taqdim etish;

6.3.6. Sug'urtalovchiga shikastlangan, nobud bo'lgan yoki yo'qolgan sug'urta ob'ektlarining ro'yxati (tavsifi)ni berish. Bu ro'yxat (tavsif) Sug'urtalovchi bilan kelishilgan muddatda, lekin har qanday holatda ham sug'urta hodisasi yuz bergan kundan boshlab bir oydan kechiktirmagan holda taqdim etilishi lozim. Tavsiflar shikastlangan sug'urta ob'ektlarining sug'urta hodisasi yuz bergan kundagi qiymati (narxi)ni ko'rsatgan holda tuziladi;

6.3.7. shikastlangan sug'urta ob'ektlarini sug'urta hodisasidan keyin qanday ahvolda bo'lsa, shu ko'rinishda saqlab qolish. Zarar ko'rilgandagi holatni faqatgina, xavfsizlik va/yoki zarar miqdorini kamaytirish nuqtai nazarlaridan o'zgartirish mumkin;

6.3.8. sug'urta hodisasi ro'y berganda, sug'urta ob'ektini ta'mirlash va/yoki qayta

tiklash (texnik ta'mirga olib kirish) uchun Sug'urtalovchining yozma roziligini olishi shart;

6.3.9. Sug'urtalovchi tomonidan aybdor shaxslarga nisbatan talab qilish huquqining amalga oshirilishi uchun unga barcha hujjatlarni berish va choralarni ko'rish.

6.4. Sug'urtalovchining huquqlari:

6.4.1. Sug'urta qildiruvchi (Garovga qo'yuvchi) tomonidan taqdim etilgan ma'lumotni va sug'urta ob'ektning berilgan tavsifga muvofiqligini, shuningdek Shartnoma shartlariga amal qilinishi (rioya qilinishi)ni nazorat qilish;

6.4.2. sug'urtalangan ob'ektning holati (ahvoli)ni tekshirish;

6.4.3. mustaqil ravishda sug'urta hodisasi sabablari va shart-sharoitlarini aniqlash;

6.4.4. Sug'urta qildiruvchi (Garovga qo'yuvchi) va/yoki Naf oluvchidan sug'urta hodisasi yuz berganlik faktini yoki to'lanishi lozim bo'lgan sug'urta to'voni miqdorini aniqlash uchun zarur bo'lgan axborotni, shuningdek tijorat sirini tashkil etgan ma'lumotlarni talab qilish;

6.4.5. Sug'urta qildiruvchi (Garovga qo'yuvchi)dan sug'urta hodisasi yuz berganlik faktini yoki to'lanishi lozim bo'lgan sug'urta to'voni miqdorini aniqlash uchun zarur bo'lgan axborotni, shuningdek tijorat sirini tashkil etgan ma'lumotlarni talab qilish;

6.4.6. zarur bo'lganda, maxsus vakolatli organlarga sug'urta hodisasi yuz berganlik faktini va sabablarini tasdiqlovchi hujjatlarni va ma'lumotlarni taqdim etish haqida so'rovnomaga yuborish;

6.4.7. O'zbekiston Respublikasining amaldagi qonunchiligida, ushbu Shartnomada va sug'urta qilish Qoidalarida ko'zda tutilgan boshqa huquqlardan foydalanish.

6.5. Sug'urtalovchining majburiyatlari:

6.5.1. imzolangan sug'urta Shartnomalari bo'yicha o'z zimmasiga olgan majburiyatlarning bajarilishini kafolatlash;

6.5.2. Sug'urta qildiruvchi (Garovga qo'yuvchi) va/yoki Naf oluvchi haqida va uning mulkiy holati haqidagi ma'lumotlarni oshkor qilmaslik, O'zRning amaldagi qonunchiligida ko'zda tutilgan holatlar bundan mustasno;

6.5.3. Sug'urta qildiruvchi (Garovga qo'yuvchi) va/yoki Naf oluvchidan sug'urta shartlarining o'zgarganligi haqidagi xabarini yoki bildirish xatini olgach, besh kunlik muddat ichida sug'urta Shartnomasiga o'zgartirishlar kiritish yoki Sug'urta qildiruvchi (Garovga qo'yuvchi) va/yoki Naf oluvchiga xabar qilgan holda uni bekor qilish;

6.5.4. O'zbekiston Respublikasi qonunchiligida, ushbu Shartnoma va sug'urta qilish Qoidalarida ko'zda tutilgan boshqa majburiyatlarni bajarish.

6.6. Sug'urtalovchining sug'urta hodisasi haqidagi xabarni olgandan so'ng yuzaga keladigan majburiyatlari:

6.6.1. zarar miqdori (summasi)ni aniqlash (o'z hisob-kitoblari yoki mustaqil ekspertiza xulosalari, ta'mirlash tashkilotlari yoki boshqa tashkilotlar hujjatlari asosida) va sug'urta to'voni summasini hisoblash;

6.6.2. sug'urta dalolatnomasini tuzish va yuz bergan voqea sug'urta hodisasi, deb tan olingan taqdirda, sug'urta to'vonini to'lab berish. Sug'urta to'vonini to'lash muddatlariga amal qilinmaganda sug'urta Shartnomasida belgilangan miqdorda jarima to'lash;

6.7. Sug'urtalovchi sug'urta qoplamasi to'lashni rad etish to'g'risidagi qarorini Sug'urta qildiruvchi (Garovga qo'yuvchi)ga u sug'urta qoplamasini to'lashni so'rab murojaat etganidan keyin rad etish sabablarining asoslangan dalil-isbotlarini o'z ichiga olgan holda 15 (o'n besh) ish kunidan kechiktirmay xabar qiladi. Sug'urta qildiruvchi (Garovga qo'yuvchi)ning sug'urta qoplamasini to'lashni so'rab murojaat etgan kuni bo'lib, u tomonidan Sug'urtalovchining to'lov yoki rad etish to'g'risidagi qarorini qabul qilish uchun asos bo'lgan zarur hujjat taqdim etilgan kun hisoblanadi.

7. SUG'URTA DA'VOSINI KO'RIB CHIQISH VA SUG'URTA TO'VONINI TO'LASH

7.1. Shartnomaning kredit qaytmaslik tavakkalchiligi bo'yicha muayyan Qarz oluvchiga nisbatan yuzaga kelgan holatlarda, Sug'urta qildiruvchi/Naf oluvchi bunday voqea

sodir bo'lgan kundan boshlab 30 (o'ttiz) kalendar kun ichida Sug'urtalovchini yozma ravishda xabardor qilishi shuningdek, Sug'urtalovchiga zararining fakti va miqdorini aniqlashga imkon beruvchi hujjatlarni taqdim etishi shart, shu jumladan:

7.1.1. muayyan Qarz oluvchiga berilgan sug'urta polisining nusxasi;

7.1.2. Kredit shartnomasi va to'lov grafigining nusxasi;

7.1.3. kredit berish uchun asos bo'lgan hujjatlar nusxalari (qarz olish uchun taqdim etilgan ariza, kredit mablag'laridan maqsadli foydalanilganligini tasdiqlovchi hujjatlarning nusxalari);

7.1.4. olingan kreditni to'langan qismlari to'g'risidagi ma'lumotnoma nusxasi;

f) Kredit shartnomasi bo'yicha to'lov grafigiga muvofiq Qarz oluvchining hisobot oyining oxirgi sanasida kechiktirilgan to'lov summasi miqdori to'g'risidagi ma'lumotnoma nusxasi (Kredit shartnomasi bo'yicha batafsil yoritilgan holda asosiy qarzning qoldiq summasi va foizlar, neustoyka, penya, jarima,) Sug'urtalovchi Sug'urta qildiruvchi/Naf oluvchi, Qarz oluvchidan, vakolatli organlar va tashkilotlardan sug'urta hodisasi bilan bog'liq qo'shimcha ma'lumot va hujjatlarni talab qilishga, shuningdek yetkazilgan zararining sabablari, holatlari va hajmini mustaqil ravishda aniqlashga haqli.

7.2. 3.1-bandning 3.1.1. kichik band a) qismida ko'rsatilgan holat yuz berganda – asosiy qarz va foizlar bo'yicha kechiktirilgan summa miqdorida, shuningdek, hisobot oyining oxirgi sanasida Kredit shartnomasi bo'yicha to'lov jadvaliga muvofiq muddati o'tgan qarzдорlik uchun hisoblangan foizlar biroq har qanday holatda ham muddati o'tkazib yuborilgan summadan oshmaydigan summada sug'urta tovonini to'laydi.

7.3. 3.1-bandning 3.1.1. kichik band b) va d) qismida ko'rsatilgan holat yuz berganda – asosiy qarzning umumiy summasi miqdorida, shuningdek, muddati o'tkazib yuborilgan qarz uchun hisoblangan foizlar, kreditning asosiy summasi va foizlari bo'yicha muddati o'tgan qarzдорlik uchun hisoblangan foizlar, ammo har qanday holatda ham sug'urta summasidan oshmaydigan miqdorda sug'urta tovonini to'laydi.

7.4. Sug'urta tovonini Sug'urta qildiruvchi (Garovga qo'yuvchi) Shartnomaning ajralmas qismi hisoblangan Ariza-anketada belgilangan sug'urta mukofotini to'liq va o'z vaqtida to'lagandagina to'lab beriladi. Agar Sug'urta qildiruvchi (Garovga qo'yuvchi) sug'urta hodisasi sodir bo'lgunga qadar Ariza-anketada ko'rsatilgan sug'urta mukofotining faqatgina bir qismini to'lagan bo'lsa, u holda Sug'urtalovchi sug'urta hodisasi yuz bergan vaqtda sug'urta summasining miqdorini sug'urta mukofotining to'langan qismiga mutanosib ravishda cheklaydi.

7.5. Shartnomaga asosan sug'urtalovchi tomonidan sug'urta tovonini to'lashda franshiza qo'llanilmaydi.

7.6. Sug'urta qildiruvchi (Garovga qo'yuvchi)ning sug'urtalangan ob'ektga zarar yetkazilganligi haqidagi arizasi, Sug'urtalovchining vakillari tomonidan tuzilgan ko'zdan kechirish dalolatnomasi hamda vakolatli organlarning (Gidrometeorologik xizmat, DYN, FVV, IIV, tergov organlari, sud va boshqa maxsus vakolatli organlarning qarori) hujjatlari sug'urta qoplamasini to'lab berish uchun asos hisoblanadi.

Sug'urta qildiruvchi Sug'urtalovchiga ariza bilan birgalikda zarar sababi va miqdorini tasdiqlovchi barcha zarur hujjatlarni taqdim etishi shart.

7.7. Har bir Tomon mustaqil ekspertizani, uni o'tkazish taklifini bildirgan Tomon hisobiga o'tkazilishini talab qilish huquqiga ega. Ekspertiza o'tkazilgandan so'ng sug'urta hodisasi hisoblanmaydigan hodisalar bo'yicha ekspertiza xarajatlari Sug'urta qildiruvchi (Garovga qo'yuvchi) tomonidan qoplanadi.

7.8. Zarar quyidagicha aniqlanadi:

7.8.1. mol-mulk nobud bo'lganda foydalanishga yaroqli qoldiq qismlar qiymatini chegirgan holda uning sug'urta summasi miqdorida;

7.8.2. mol-mulkka shikast yetganda – uni qayta tiklashga ketadigan xarajatlar miqdorida.

7.9. Qayta tiklashga ketadigan xarajatlar o'z ichiga quyidagilarni oladi:

7.9.1 mulkni qayta tiklash uchun zarur materiallar va ehtiyot qismlarga xarajatlar.

Qayta tiklash xarajatlari qayta tiklash (ta'mirlash) jarayonida almashtirilayotgan materiallar va ehtiyot qismlarning eskirishini hisobga olgan holda aniqlanadi, aynan: agar mulkning eskirishi 30 foizdan oshsa, u holda mulkni qayta tiklashga ketadigan xarajatlardan ta'mir jarayonida almashtirilgan alohida qismlar (detallar, elementlar va boshqalar)ning qoldiq qiymati chegirib tashlanadi;

7.9.2. qayta tiklash bo'yicha xizmat xarajatlari.

7.10. Quyidagilar qayta tiklashga ketadigan sarflarga kirmaydi:

7.10.1. sug'urtalangan ob'ektni o'zgartirish va/yoki yaxshilash bilan bog'liq xarajatlar;

7.10.2. vaqtinchalik (yordamchi) ta'mirlashga ketadigan xarajatlar.

7.11. Barcha sug'urta hodisalari bo'yicha sug'urta tovonlari yig'indisi Shartnoma/Polisda belgilangan sug'urta summasidan oshib ketishi mumkin emas. Sug'urta tovonini to'langandan so'ng ushbu sug'urta ob'ekti bo'yicha belgilangan sug'urta summasi to'langan sug'urta tovonini miqdoriga kamaytiriladi.

Bunda, Sug'urta qildiruvchi (Garovga qo'yuvchi) Sug'urtalovchidan to'langan sug'urta tovonini summasiga va sug'urta Polisi amal qilishining qolgan muddatiga mutanosib ravishda qo'shimcha sug'urta mukofotini to'lash to'g'risidagi xabarnomani olgan kundan bir hafta muddatda tegishli qo'shimcha to'lovni amalga oshirishi lozim.

7.12. Agar Polisga sug'urta summasi miqdori bo'yicha o'zgartirishlar kiritilgan bo'lsa, Sug'urtalovchi oxirgi o'zgarishlarni hisobga olgan holda zararni to'lab beradi.

7.13. Sug'urtalangan mol-mulk to'liq nobud bo'lganda topshirish-qabul qilish dalolatnomasi tuziladi va Sug'urta qildiruvchi (Garovga qo'yuvchi) mulkning qolgan qismlarini Sug'urtalovchi ixtiyoriga beradi.

7.14. Sug'urtalangan mol-mulkning o'g'irlanishi (yo'qolishi) yoki to'liq nobud bo'lishi, yohud uning qismlarini almashtirilishi bo'yicha sug'urta tovonini to'lab berilganda, Sug'urta qildiruvchi (Garovga qo'yuvchi, Naf oluvchi) o'zining mulkka bo'lgan huquqlaridan Sug'urtalovchi foydasiga voz kechadi (Abandon). Bunda Sug'urta qildiruvchi (Garovga qo'yuvchi, Naf oluvchi) mulk Sug'urtalovchining ixtiyoriga o'tganligini tasdiqlovchi barcha zaruriy hujjatlarni topshirishi lozim.

7.15. Sug'urta tovonini sug'urta hodisasi fakti Sug'urta qildiruvchi (Garovga qo'yuvchi, Naf oluvchi) tomonidan taqdim etilgan hujjatlar bilan tasdiqlanib, ular asosida sug'urta tovonini qiymati aniqlangach, sug'urta tovonini to'lash to'g'risidagi qarori tasdiqlangan kundan e'tiboran 5 (besh) kun ichida to'lanadi.

Sug'urta tovonini to'lovi naqdsiz pul o'tkazish yo'li bilan amalga oshiriladi. Sug'urta tovonini to'lash kuni bo'lib, Sug'urta tovonini to'lash uchun Sug'urtalovchi hisob raqamidan pul mablag'lari yechib olingan kun hisoblanadi.

7.16. Agar Sug'urta qildiruvchi (Garovga qo'yuvchi, Naf oluvchi)ga o'g'irlangan sug'urtalangan mulk qaytarilsa, u Sug'urtalovchiga olgan sug'urta tovonini qaytarishga majbur. Bunda agar mulk shikastlangan holda topilsa, u holda Sug'urta qildiruvchi (Garovga qo'yuvchi)ga yetkazilgan zarar to'lab beriladi.

7.17. Sug'urta qildiruvchi (Garovga qo'yuvchi, Naf oluvchi) Sug'urtalovchiga to'langan sug'urta tovonini qaytarib berishdan bosh tortsa, u holda ushbu mulkka bo'lgan barcha huquqlar Sug'urtalovchiga o'tadi.

7.18. Sug'urta Shartnoma/Polisi amal qilish davrida Sug'urta qildiruvchi (Garovga qo'yuvchi) zudlik bilan, 72 soatdan kechikmagan holda Sug'urtalovchiga sug'urta xavfi darajasining o'zgarishiga bevosita ta'sir qiluvchi barcha o'zgarishlar haqida xabar berishi lozim. Bu kabi o'zgarishlarga quyidagilar kiradi:

7.18.1. sug'urtalangan mol-mulkni ijaraga berish;

7.18.2. sug'urtalangan ob'ektga bo'lgan egalik huquqlarining o'zgarishi.

7.19. Sug'urta xavfining ortishiga olib keluvchi holatlar haqida ma'lumotga ega bo'lgan Sug'urtalovchi sug'urta Shartnoma/Polisi shartlarini o'zgartirilishini yoki Sug'urta qildiruvchi (Garovga qo'yuvchi) tomonidan xavfning ortganligiga teng ravishda qo'shimcha sug'urta mukofoti to'lanishini talab qilishga haqli.

7.20. Agar Sug'urta qildiruvchi (Garovga qo'yuvchi) sug'urta Shartnoma/Polisining yangi shartlariga rozi bo'lmasa yoki qo'shimcha sug'urta mukofoti to'lashdan bosh tortsa, Sug'urtalovchi O'zbekiston Respublikasi fuqarolik qonunchiligida ko'zda tutilgan tartibda sug'urta Shartnomasining bekor qilinishini talab qilishga haqlidir.

7.21. Sug'urta qildiruvchi (Garovga qo'yuvchi) tomonidan Sug'urtalovchiga sug'urta xavfi darajasining ortishi to'g'risidagi axborotni xabar qilish bo'yicha majburiyatlar bajarilmagan taqdirda, Sug'urtalovchi O'zbekiston Respublikasi fuqarolik qonunchiligida ko'zda tutilgan tartibda sug'urta Shartnoma/Polisining bekor qilinishini va zararlar to'lab berilishini talab qilishga haqli.

7.22. Sug'urta Shartnoma/Polisi, agar Sug'urta qildiruvchi (Garovga qo'yuvchi) xavf darajasining o'zgarishiga bevosita ta'sir qiluvchi holatlar o'zgarishi haqida o'z vaqtida xabar bermasa, Sug'urtalovchining talabi bilan bekor qilinishi mumkin. Agar sug'urta xavfi darajasining ortishini keltirib chiqaruvchi holatlar ortda qolgan bo'lsa, Sug'urtalovchi sug'urta Shartnoma/Polisining bekor qilinishini talab qilishga haqli emas.

7.23. Sug'urta xavfi darajasining organligi yoki yo'qligidan qat'iy nazar, Sug'urtalovchi sug'urta Shartnoma/Polisi amal qilish davrida sug'urtalangan ob'ektning ahvoli, ekspluatatsiya qilish sharoitlari va saqlanishini tekshirib turishga haqli.

8-BO'LIM. SUBROGATSIYA

8.1. To'liq yoki qisman sug'urta tovonini to'lagan Sug'urtalovchiga shu summa doirasida Sug'urta qildiruvchi va/yoki Naf oluvchining yetkazilgan zarar uchun javobgar shaxsga nisbatan regress talabi huquqi o'tadi.

8.2. Sug'urta qildiruvchi va/yoki Naf oluvchi sug'urta tovonini olgandan so'ng Sug'urtalovchiga regress talabi huquqini amalga oshirish uchun barcha zaruriy hujjatlarni berishi va barcha choralarni ko'rish shart. Sug'urtalovchi tomonidan Sug'urta qildiruvchi (Naf oluvchi)ga to'langan sug'urta qoplamasi aybdor shaxsdan sud organlari yoki aybdor shaxsga tegishli elektron hisob raqam (plastik karta)lardan ogohlantirishsiz (akseptsiz tartibda) undirish choralarni ko'rishga haqli.

8.3. Sug'urta qildiruvchi va/yoki Naf oluvchi sug'urta hodisasi yuz berishiga aybdor shaxsga nisbatan da'vodan yoki unga qo'yilgan talablarni amalga oshiruvchi huquqdan voz kechsa, shuningdek, Sug'urtalovchiga regress talablarni amalga oshirish uchun zaruriy hujjatlarni berishdan bosh tortsa, Sug'urtalovchi sug'urta tovonini butunlay yoki ma'lum bir qismini to'lab berishdan ozod qilinadi va ortiqcha to'langan sug'urta tovonini qaytarib berilishini talab qilishga haqli.

9. KORRUPSIYA VA JFODLTMVOQQTM GA QARSHI KURASHISH HAMDA BOSHQA SHARTLAR

9.1. Ushbu shartnoma bo'yicha tomonlar o'z majburiyatlarini bajarayotganda, afillangan shaxslari, xodimlari yoki vositachilalari harakatlarga ta'sir qilishi yoki ushbu shaxslarning har qanday nomaqbul imtiyozlar yoki boshqa imtiyozlarni olish uchun to'lovlarni to'lamaydilar, to'lashni taklif qilmaydilar, to'g'ridan-to'g'ri yoki bilvosita biron bir pul mablag'lari yoki qiymatlarni to'lashga yo'l qo'ymaydilar;

9.2. Ushbu shartnoma bo'yicha tomonlar o'z majburiyatlarini bajarayotganda, afillangan shaxslari, xodimlari yoki vositachilari amalda qonunchilikda pora berish-olish, shuningdek, amaldagi qonunchilik va xalqaro huquq talablarini buzadigan harakatlarni amalga oshirmaydilar, jinoiy yo'l bilan olingan daromadlarni legallashtirishga, terrorizmni moliyalashtirishga qarshi kurashish bo'yicha harakatlar qilmaydi;

9.3. Ushbu shartnoma taraflarning har biri boshqa tomonning xodimlarini har qanday tarzda rag'batlantirishni rad etadi, jumladan pul mablag'lari, sovg'alar, bepul ishlarni (xizmatlarni) bajarish va boshqalar taqiqlanadi. Shu bilan birga, xodimni ma'lum bir qaramlikka olib kelishi va buning bajarilishini ta'minlash, xodim rag'batlantiruvchi tomon foydasiga har qanday harakatni amalga oshirishi ta'qiqlanadi;

9.4. Agar biron-bir tomon korrupsiyaga qarshi kurash shartlarining buzilishi sodir bo'lgan yoki sodir bo'lishi mumkin deb bilsa, tegishli tomon boshqa tomonni yozma yoki og'zaki, shu jumladan, ishonch telefoni orqali xabardor qilish majburiyatini oladi;

9.5. Tomonlar shartnoma tuzishda, shartnomaning amal qilish muddatida va ushbu muddat tugaganidan so'ng, shartnoma bilan bog'liq korrupsiyaviy harakatlarni sodir qilmaslikka kelishib oladilar tomonlar shartnomadagi korrupsiyaga qarshi qo'shimcha shartlarda belgilangan korrupsiyaning oldini olish choralarini tan oladi va ularga rioya etilishi bo'yicha hamkorlikni ta'minlaydilar.

9.6. O'z zimmlariga olgan majburiyatlarni bajarmaganliklari yoki lozim darajada bajarmaganliklari uchun tomonlar O'zbekiston Respublikasining amaldagi qonunchiligiga muvofiq javobgar bo'ladilar.

9.7. Sug'urta tovonini o'z vaqtida to'lamaganlik uchun Sug'urtalovchi Sug'urta qildiruvchiga kechiktirilgan har bir kun uchun muddati o'tgan summaning 0,1 foizi miqdorida, lekin ushbu Shartnoma bo'yicha to'lanishi lozim bo'lgan summaning 50 foizidan ko'p bo'lmagan miqdorda penya to'laydi. Penyalarni to'lash Sug'urtalovchini sug'urta tovonini to'lash majburiyatidan ozod etmaydi.

9.8. Sug'urtalovchiga to'lanishi lozim bo'lgan mablag'larni to'lash muddatlariga rioya etilmagan taqdirda, Sug'urta qildiruvchi Sug'urtalovchining talabiga ko'ra, kechiktirilgan har bir kun uchun 0,1 foiz miqdorida qarz summasiga penya to'laydi, lekin to'lanadigan summaning 50 foizidan ko'p bo'lmagan miqdorda to'laydi.

9.9. Agar ushbu Shartnoma bo'yicha o'z majburiyatlarini bajarmasliklari bartaraf etib bo'lmaz holatlar (fors-major) tufayli yuzaga kelgan bo'lsa, tomonlar javobgarlikdan ozod qilinadi. Fors-major holatlari ta'sir qilgan tomon boshqa tomonni ushbu holatlarning yuzaga kelishi va mumkin bo'lgan davomiyligi to'g'risida darhol xabardor qilishi shart. Bunday holda, Tomonlar belgilangan tartibda mazkur Shartnoma bo'yicha majburiyatlarning bajarilgan va bajarilmagan qismlari bo'yicha yakuniy to'lovni amalga oshiradilar.

9.10. Tomonlar fors-major holatlari davrida ushbu Shartnoma bo'yicha o'z majburiyatlarini qisman yoki to'liq bajarmaslik uchun javobgar emaslar.

9.11. Fors-major holatlariga quyidagilar kiradi: tabiiy hodisalar (zilzilalar, ko'chkilar, bo'ronlar, qurg'oqchilik va shartnomada ko'rsatilmagan boshqa tabiiy ofatlar) yoki ijtimoiy-iqtisodiy harakatlar (harbiy harakatlar) natijasida yuzaga kelgan favqulodda, oldini olish mumkin bo'lmagan va kutilmagan holatlar; blokadalar, davlat tashkilotlari va davlatlar o'rtasidagi cheklovchi va taqiqlovchi choralar, shuningdek hukumat qarorlari va boshqalar), agar bu holatlar Shartnomaning bajarilishiga bevosita ta'sir qilgan bo'lsa).

9.12. Fors-major holatlari yuzaga kelganda, tomonlarning majburiyatlarini bajarish muddati fors-major holatlari davom etayotgan vaqtga mutanosib ravishda kechiktiriladi.

9.13. Ushbu Shartnoma shartlariga o'zgartirishlar kiritish tomonlarning kelishuvi bilan amalga oshiriladi. Ushbu Shartnoma shartlarini o'zgartirish to'g'risidagi kelishuv yozma ravishda tuziladi.

9.14. Ushbu shartnoma shartlari o'zgargan taqdirda, majburiyatlar ushbu shartnomani o'zgartirish to'g'risidagi yozma shartnomada ko'rsatilgan kundan boshlab o'zgartirilgan deb hisoblanadi.

9.15. Ushbu shartnoma bo'yicha huquq va majburiyatlarni uchinchi shaxslarga topshirishga tomonlarning yozma rozilgisiz yo'l qo'yilmaydi.

9.16. Ushbu shartnomada nazarda tutilmagan barcha holatlarda O'zbekiston Respublikasining fuqarolik kodeksi, "Sug'urta faoliyati to'g'risida", "Xo'jalik yurituvchi sub'ektlar faoliyatining shartnomaviy-huquqiy bazasi to'g'risida"gi Qonunlar va O'zbekiston Respublikasida amaldagi boshqa qonun hujjatlariga amal qiladilar.

9.17. Sug'urtalovchi, Sug'urta qildiruvchi va Naf oluvchi maxfiylik uchun javobgardir va ushbu shartnoma, ilova va ushbu shartnoma bilan bog'liq boshqa hujjatlarning mazmunini tegishli tomonning yozma ruxsatisiz uchinchi tomonga oshkor qilmaydi.

9.18. Ushbu Shartnomadan kelib chiqadigan barcha nizolar va kelishmovchiliklar muzokara yo'li bilan, kelishuvga erishilmagan taqdirda esa sud tartibida hal qilinadi.

9.19. Shartnoma tomonlari, shuningdek har bir tomonning vakillari yoki xodimlari ushbu shartnomaga tegishli bo'lgan firma yoki maxfiy ma'lumotlarni har bir tomonning oldindan yozma rozilgisiz oshkor qilmaydi.

9.20. Mazkur Bosh shartnoma 2 (ikki) nusxada tuzilgan bo'lib, ular Sug'urtalovchida va Naf oluvchida bir nusxada saqlanadi va bir xil yuridik kuchga ega bo'ladi hamda 2025-yil 31-iyul sanadan kuchga kiradi.

10. TOMONLARNING REKVIZITLARI VA IMZOLARI

SUG'URTALOVCHI:

"KAPITAL SUG'URTA" AJ

Manzil: O'zbekiston Respublikasi,
Toshkent sh., M.Gandi ko'ch., 44
tel: +71-200-11-00
h/r: 20216000800138037154
ATB "Kapitalbank"
MΦO: 00974 STIR: 200638670
OKЭД: 65120

Sug'urtalovchi nomidan:

Bosh direktor

X. Bo'riho'jayev

NAF OLUVCHI:

AT «ALOQABANK»

Manzil: O'zbekiston Respublikasi,
Toshkent sh., Tepamasjid ko'chasi., 4/1
tel: +71-232-83-53
h/r: 29802000800000401113
ATB "Aloqabank"
MΦO: 00401 STIR: 200829053
OKЭД: 64190

Naf oluvchi nomidan:

Boshqaruv raisi

K. Irisbekov

